ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Соёлын төвийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/140/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2025 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран
Утас: 99389927 Цахим хаяг: MandakhnaranL@audit.gov.mn

Гурван Хөх Морьт Аудит ХХК
Гүйцэтгэх захирал: Н.Отгончимэг
Утас: 99051815 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com
Аудитор: Д.Соёлсайхан
Утас: 91929196 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЦАГААН-УУЛ
СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН ДАРГА
Н.АЗЖАРГАЛ ТАНАА

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/280

танай ____________-ны № ____________-т

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Соёлын төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 39,164.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Байгууллагын ажилчдыг хувцсаар жигдрүүлэх зорилгоор төсвийн хөрөнгөөр 622.0 мянган төгрөгийн хувцас худалдан авсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын соёлын төвийн дарга нь 2024 онд Хөвсгөл аймгийн Соёл, Урлагийн газрын дарга, Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Засаг дарга нартай хамтран ажиллах гуравласан гэрээ байгуулж ажилласан бөгөөд, тус гэрээний хэрэгжилтийн үнэлгээ 88.0 хувь байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

672?021?74

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**36,357,009.25**	**9,741,710.79**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	20,585,728.25	00.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	20,585,728.25	00.00
3121	**Төгрөг**	20,585,728.25	00.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	20,585,728.25	00.00
33	**АВЛАГА**	00.00	1,830,156.79
335	**Бусад авлага**	00.00	1,830,156.79
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	1,830,156.79
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	15,771,281.00	7,911,554.00
354	**Хангамжийн материал**	15,771,281.00	7,911,554.00
35410	Бичиг хэргийн материал	192,800.00	20,000.00
35420	Аж ахуйн материал	11,815,131.00	2,686,504.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,763,350.00	5,205,050.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**219,454,258.63**	**206,905,164.57**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	219,454,258.63	206,905,164.57
392	**Биет хөрөнгө**	213,770,258.63	201,517,164.61
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	188,707,789.00	188,707,789.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,794,912.00	-61,353,894.36
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	58,308,910.38	63,524,205.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,036,767.70	-30,478,625.24
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	37,256,397.00	37,409,955.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,771,748.07	-20,392,454.81
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	9,841,000.00	9,841,000.00
39217	Ном	13,259,590.02	14,259,190.02
393	**Биет бус хөрөнгө**	5,684,000.00	5,387,999.96
39301	Програм хангамж	1,480,000.00	1,480,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-296,000.04
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,204,000.00	4,204,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**255,811,267.88**	**216,646,875.36**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**1,393,188.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	1,393,188.00
413	**Өглөг**	00.00	1,393,188.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	1,393,188.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**255,811,267.88**	**215,253,687.36**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	255,811,267.88	215,253,687.36
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	94,145,546.72	94,145,546.72
51101	Өмч: - төрийн	94,145,546.72	94,145,546.72
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	75,441,004.68	34,894,039.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	75,441,004.68	75,451,620.18
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	(40,557,580.52)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	86,224,716.48	86,214,100.98
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**255,811,267.88**	**216,646,875.36**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**188,581,583.42**	**293,458,612.35**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**11,870,500.60**	**14,722,630.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	11,870,500.60	14,722,630.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,122,500.60	4,290,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,902,500.60	4,090,000.00

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,220,000.00	200,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан -ҮХ	8,748,000.00	10,432,630.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан-Бараа материал		10,093,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**176,711,082.82**	**278,735,982.35**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	121,300,199.96	219,202,282.35
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	121,300,199.96	219,202,282.35
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	55,410,882.86	59,533,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,410,882.86	59,533,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**179,750,370.93**	**343,409,192.86**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**179,750,370.93**	**343,409,192.86**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	169,416,170.93	273,826,785.92
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	78,111,354.46	146,584,205.00
210101	Үндсэн цалин	62,914,206.60	91,981,770.00
210102	Нэмэгдэл	9,129,043.79	41,895,539.00
210104	Урамшуулал	6,068,104.07	12,706,896.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	10,074,487.40	17,651,539.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,804,412.14	11,970,026.65
210202	Тэтгэмжийн даатгал	819,653.50	1,375,967.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	655,722.78	687,983.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	155,389.21	685,877.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,639,309.77	2,931,684.71
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	39,336,299.86	39,171,330.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	946,492.76	1,078,433.08
210302	Түлш, халаалт	38,069,807.10	37,692,897.30
210303	Цэвэр, бохир ус	320,000.00	400,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,551,338.60	18,348,407.00
210401	Бичиг хэрэг	452,100.00	1,835,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,582,495.60	2,645,580.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	536,774.00	1,022,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	48,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,384,900.00	12,796,427.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	595,069.00	00.00
2105	**Нормативт зардал**	00.00	715,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	715,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,429,347.00	14,173,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,880,000.00
210604	Урсгал засвар	7,429,347.00	11,293,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	184,000.00	1,216,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	184,000.00	1,216,300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,997,331.50	5,977,180.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,487,331.50	5,262,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	150,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,000.00	559,100.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	5,580.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	24,732,012.11	29,989,824.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	287,000.00	1,333,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	24,445,012.11	28,656,324.05
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	10,334,200.00	69,582,406.94
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	10,334,200.00	11,960,337.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	993,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,634,200.00	7,278,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	700,000.00	3,688,737.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	38,849,700.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	38,849,700.32
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	00.00	18,772,369.62

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	18,772,369.62
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**8,831,212.49**	**(39,857,580.51)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	700,000.01
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	700,000.01
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	(700,000.01)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**8,831,212.49**	**(40,557,580.52)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	94,145,546.72	91,346,226.48	37,209,616.46	222,701,389.66
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	21,998.00	21,998.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**94,145,546.72**	**91,346,226.48**	**37,231,614.46**	222,723,387.66
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-2,050,211.15	-2,050,211.15
2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**94,145,546.72**	**86,224,716.48**	**75,441,004.68**	255,811,267.88
2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**94,145,546.72**	**86,224,716.48**	**75,441,004.68**	255,811,267.88
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	10,615.50	10,615.50
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**94,145,546.72**	**86,224,716.48**	**75,451,620.18**	255,821,883.38
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-10,615.50	00.00	-10,615.50
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	(40,557,580.52)	(40,557,580.52)
2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**94,145,546.72**	**86,214,100.98**	**34,894,039.66**	215,253,687.36

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**179,833,582.82**	**283,025,982.35**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,122,500.00**	**4,290,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	3,122,500.00	4,290,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	3,122,500.00	4,290,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,902,500.00	4,290,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,220,000.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**176,711,082.82**	**278,735,982.35**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	121,300,199.96	219,202,282.35

131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	121,300,199.96	219,202,282.35
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	55,410,882.86	59,533,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,410,882.86	59,533,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**164,500,925.22**	**297,237,110.60**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**164,500,925.22**	**297,237,110.60**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**154,166,725.22**	**227,654,703.66**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	78,111,354.46	146,531,543.00
210101	Үндсэн цалин	62,914,206.60	91,929,108.00
210102	Нэмэгдэл	9,129,043.79	41,895,539.00
210104	Урамшуулал	6,068,104.07	12,706,896.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	10,074,487.40	18,141,170.28
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,804,412.14	12,459,657.44
210202	Тэтгэмжийн даатгал	819,653.50	1,375,967.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	655,722.78	687,983.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	155,389.21	685,877.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,639,309.77	2,931,684.71
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	39,336,299.86	39,171,330.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	946,492.76	1,078,433.08
210302	Түлш, халаалт	38,069,807.10	37,692,897.30
210303	Цэвэр, бохир ус	320,000.00	400,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	4,019,169.00	7,462,980.00
210401	Бичиг хэрэг	619,900.00	1,296,580.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,832,500.00	2,219,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	616,774.00	1,022,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	49,995.00	417,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	900,000.00	2,506,300.00
2105	**Нормативт зардал**	00.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	16,772,683.00	5,140,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	3,550,000.00
210604	Урсгал засвар	16,772,683.00	1,590,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	184,000.00	1,216,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	184,000.00	1,216,300.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,327,956.00	8,295,380.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,817,956.00	7,580,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	150,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,000.00	559,100.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	5,580.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,340,775.50	1,196,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,340,775.50	1,196,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**10,334,200.00**	**69,582,406.94**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	10,334,200.00	11,960,337.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	993,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,634,200.00	7,278,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	700,000.00	3,688,737.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	38,849,700.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	38,849,700.32
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	00.00	18,772,369.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	18,772,369.62
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**15,332,657.60**	**-14,211,128.25**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**2,300,000.00**	**6,374,600.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**2,300,000.00**	**6,374,600.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	2,300,000.00	6,374,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,300,000.00	6,374,600.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-2,300,000.00**	**-6,374,600.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	13,032,657.60	-20,585,728.25
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	7,553,070.65	20,585,728.25
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	20,585,728.25	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Улсын төсөв **/Төгрөгөөр/**

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	244,078,000.00	205,228,310.28	38,849,700.32	84.1%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	244,078,000.00	205,228,310.28	38,849,700.32	84.1%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	244,078,000.00	205,228,310.28	38,849,700.32	84.1%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	160,039,000.00	145,191,017.00	14,847,983.00	90.7%

210101	Үндсэн цалин	95,282,100.00	90,588,582.00	4,693,518.00	95.1%
210102	Нэмэгдэл	51,951,900.00	41,895,539.00	10,056,361.00	80.6%
210104	Урамшуулал	12,805,000.00	12,706,896.00	98,104.00	99.2%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	20,004,900.00	18,141,170.28	1,863,729.72	90.7%
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,603,300.00	12,459,657.44	1,143,642.56	91.6%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,600,400.00	1,375,967.05	224,432.95	86.0%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	800,200.00	687,983.54	112,216.46	86.0%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	800,200.00	685,877.54	114,322.46	85.7%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,200,800.00	2,931,684.71	269,115.29	91.6%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	9,290,000.00	8,517,980.00	772,020.00	91.7%
210401	Бичиг хэрэг	1,300,000.00	1,296,580.00	3,420.00	99.7%
210402	Тээвэр, шатахуун	2,390,000.00	2,219,700.00	170,300.00	92.9%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	1,022,800.00	477,200.00	68.2%
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	999,600.00	400.00	100.0%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	417,600.00	82,400.00	83.5%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,600,000.00	2,561,700.00	38,300.00	98.5%
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	8,869,600.00	8,869,600.00	0.00	100.0%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,869,600.00	8,869,600.00	0.00	100.0%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,300,000.00	1,216,300.00	83,700.00	93.6%
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	1,216,300.00	83,700.00	93.6%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	10,557,200.00	8,295,380.00	2,261,820.00	78.6%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,987,200.00	7,580,700.00	406,500.00	94.9%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00	0.00	100.0%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,320,000.00	559,100.00	1,760,900.00	24.1%
210807	Газрын төлбөр	100,000.00	5,580.00	94,420.00	5.6%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2000000.00	1196000.00	804,000.00	59.8%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	1,196,000.00	804,000.00	59.8%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12051600.00	11960337.00	91,263.00	99.2%
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,051,600.00	11,960,337.00	91,263.00	99.2%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	993,600.00	993,600.00	0.00	100.0%
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,278,000.00	7,278,000.00	0.00	100.0%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,780,000.00	3,688,737.00	91,263.00	97.6%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	224,612,300.00	184,642,582.03	39,969,717.97	82.2%
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	219,202,300.00	180,452,582.03	38,749,717.97	82.3%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	219,202,300.00	180,452,582.03	38,749,717.97	82.3%
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	5,410,000.00	4,190,000.00	1,220,000.00	77.4%
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,190,000.00	4,190,000.00	0.00	100.0%
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,220,000.00	00.00	1,220,000.00	0.0%
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	20,585,728.25	-20,585,728.25	

5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00	0.00	
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	05.00	05.00	0.00	100.0%
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	03.00	03.00	0.00	100.0%
620003	Үйлчлэх ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.0%

Орон нутгийн төсөв

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	
				Дүнгээр	Хувь
12	**Татварын бус орлого**	**59,533,700.00**	**40,761,330.38**	**18,772,369.62**	**68.5%**
12200	**Тусламжийн орлого**	**59,533,700.00**	**40,761,330.38**	**18,772,369.62**	**68.5%**
122005	Төсвөөс санхүүжих	59,533,700.00	40,761,330.38	18,772,369.62	68.5%
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**59,533,700.00**	**40,761,330.38**	**18,772,369.62**	**68.5%**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**59,533,700.00**	**40,761,330.38**	**18,772,369.62**	**68.5%**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**59,533,700.00**	**40,761,330.38**	**18,772,369.62**	**68.5%**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**57,533,700.00**	**39,171,330.38**	**18,362,369.62**	**68.1%**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,062,700.00	1,078,433.08	5,984,266.92	15.3%
210302	Түлш, халаалт	49,971,000.00	37,692,897.30	12,278,102.70	75.4%
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	400,000.00	100,000.00	**80.0%**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**2,000,000.00**	**1,590,000.00**	**410,000.00**	**79.5%**
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	1,590,000.00	410,000.00	79.5%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Соёлын төв нь жил бүр үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг бүрдүүлж ажиллаж байгаа болович уг орлогыг төсвийн төлөвлөгөөнд тусгахгүй байгааг дараагийн шатны аудитаар анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 2,538.7 мянган төгрөгийн 7 алдаа, зөрчил илрүүлж нийт 1,617.6 мянган төгрөгийн 2 алдааг аудитын явцад залрууллаа.

Нийт 921.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 3 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Үр ашиггүй зардал гаргасан

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Соёлын төв нь тайлант онд Хас эрин орчил ХХК-ийн “MocDynamic”, Санхүүгийн тооцоолох группийн “Acolous 4.0” гэсэн программыг зэрэг ашиглан санхүү бүртгэлийн үйл ажиллагаа явуулсан байна. Соёлын салбарын байгууллагууд нь MocDynamic программыг нэгдсэн байдлаар ашиглаж байгаа болович давхар зардал гарган төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 дэх “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4.2.3 дахь “хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх;” заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.1.2 Дүрэм хувцас

Байгууллагын ажилчдыг ижил хувцсаар жигдрүүлэх зорилгоор төсвийн хөрөнгөөр 622.0 мянган төгрөгийн хувцас худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8.1 дэх “Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно” заалттай нийцээгүй ба “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав.

5.2.1 Үндсэн хөрөнгийн тооллого

Илрүүлэлт: Тайлант онд хөрөнгийн тооллого хийсэн боловч тооллоготой холбоотой баримт бичгийн иж бүрдэл дутуу, эд хариуцагч албан хаагчдын картыг тулган баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4-т "комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх" заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогыг хийхдээ анхан шатны баримт бичгийг иж бүрэн бүрдүүлж, баталгаажуулж ажиллах

5.2.2 Авлага, өр төлбөр

Илрүүлэлт: Тус байгууллага нь 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар НДШ-ийн тооцооны 1,830.2 мянган төгрөгийн авлага, ХХОАТ-ын тооцооны 1,393.2 мянган төгрөгийн өглөгтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна. Мөн "Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажиллах;

5.2.3 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар оруулж хэвшээгүй, холбогдох тушаал шийдвэрийг хавсралт файлаар оруулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" заалттай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг үнэн зөв, бүрэн оруулж ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	**Нийт алдаа**		**Буруу тусган илэрхийлсэн**		**Үүнээс:**			
					Залруулсан		**Залруулаагүй**	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зардлыг тооцооны дансаар /өглөг/ дамжуулалгүй шууд зардлаар бүртгэх	1	1,128.0	1	1,128.0	1	1,128.0		
Үр дүнг алдаатай илэрхийлсэн	1	489.6	1	489.6	1	489.6		
Дүн	**2**	**1,167.6**	**2**	**1,167.6**	**2**	**1,167.6**		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүрэм хувцас худалдан авсан	1	622.0	1	622.0				-
Давхар санхүүгийн программ ашиглаж үр ашиггүй зардал гаргасан	1	299.1	1	299.1				
Үндсэн хөрөнгийн тооллогын зохих журмын дагуу хийгээгүй	1	-					1	-
Авлага, өр төлбөр үүсгэж ажилласан	1	-					1	-
Дүн	**4**	**921.1**	**2**	**921.1**			**2**	**-**

Нийцлийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны мэдээллийг бүрэн мэдээлж ажиллаагүй	1	0.0					1	0.0
Дүн	**1**	**0.0**					**1**	**0.0**